

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 819207

Uw kenmerk:

Contact: C. Kolf

Bijlage(n): -

Doorkiesnummer: 0180-451286

E-mailadres: k.kolf@bar-organisatie.nl

Datum: 27 juni 2023

Betreft: Meicirculaire 2023 gemeentefonds

Geachte raadsleden,

INLEIDING

In deze brief gaan we in op de mutaties uit de meicirculaire 2023 van het gemeentefonds volgend uit de Voorjaarsnota van het Rijk en de financiële gevolgen die daaruit voortvloeien voor onze gemeente.

KERNBOODSCHAP

Naast (taak)mutaties en actualisatie zijn dit de belangrijkste punten:

- Positieve bijstelling accres 2022 en meerjarige accessen tot en met 2027 voor de loon- en prijsontwikkeling ten opzichte van september 2022.
- Structureel € 1 miljard vanaf 2027 vooruitlopend op de invoering van een nieuwe financierings-systematiek.
- Extra geld voor Jeugdzorg in 2024 en 2025 nadat het Rijk en de VNG op 18 april 2023 een financieel principeakkoord hebben bereikt, uiteraard nog onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda.

Op de volgende pagina volgen de mutaties van de circulaire met daaronder een uitgebreidere puntsgewijze toelichting.

Meicirculaire 2023 gemeentefonds

Gemeente:
Uitkeringsfactoren:

Albrandswaard

Lopende prijzen

Basis: Meicirculaire 2023
Vergelijk: Decembercirculaire 2022

Let op! Alle bedragen x € 1.000

	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>
A. Beginstand december 2022	37.596	38.330	40.012	39.153	39.184
B. Accres, uitkeringsfactor en uitkeringsbasis					
1. Ontwikkeling Accres (loon- en prijsontwikkeling)	276	685	1.090	1.171	1.245
2. Financieringssysteem (nieuw vanaf 2027)					1.054
3. Hoeveelheidsverschillen op de maatstaven	526	335	354	330	307
Totaal B. mutaties Accres, uitkeringsfactor/uitkeringsbasis	802	1.020	1.444	1.501	2.606
C. Taakmutaties					
4. Flankerend beleid energiearmoede	47				
5. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	38				
6. Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp		71	42	0	0
7. Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	45	48	50		
8. Compensatieregeling voogdij 18+	-26				
9. Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)			72	70	71
10. Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO			64	63	64
11. Herinvoering eigen bijdrage WMO				-147	-148
12. Jeugdzorg - zie ook correctie bestaande stelpost nr. 17.		1.192	744	0	0
Totaal C. Taakmutaties	104	1.311	972	-14	-13
D. Overige mutaties					
13. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches - zie nr. 18	-127	-127	-127	-127	-127
14. Leerlingenvervoer Oekraïne	32				
15. Taal voor ontheemden uit Oekraïne	18				
16. Overige kleinere mutaties	27	29	32	24	24
Totaal D. Overige mutaties	-50	-98	-95	-103	-103
E. Totaal mutaties mei 2023 (B t/m D)	856	2.233	2.321	1.384	2.490
F. Berekening eindstand na meicirculaire 2023 (A + E)	38.452	40.563	42.333	40.537	41.674
G. Correcties op begroting					
17. Jeugdzorg correctie bestaande stelpost		-1.132	-1.043	0	0
18. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches - Opvoeren programmabudget via SPUK (per saldo budgettair nul)	127	127	127	127	127
19. Administratieve correctie beginstand 2027 ivm lagere uitkering dan in begrotingscyclus verwerkt. Doorrekening ravijnjaar 2026.					-1.046
Totaal G. Correcties op begroting	127	-1.005	-916	127	-919
H. Verwacht effect meicirculaire begroting 2023 e.v. (E+G)	983	1.228	1.405	1.511	1.571

Toelichten op mutaties mei 2023

1. Accres, uitkeringsfactor en uitkeringsbasis

Bijstelling accres 2022: extra prijsbijstelling van € 127 miljoen vanaf 2023. Een voordeel voor Albrandswaard van € 276.000 dat dit jaar (2023) wordt nabetaald.

De meerjarige accessen voor de loon- en prijsontwikkeling zijn van 2023 tot en met 2027 ten opzichte van september 2022 positief bijgewerkt. Voor Albrandswaard betekent dit een voordeel voor 2024 van € 685.000 cumulatief olopend naar € 1.245.000 vanaf 2027.

2. Financieringssystematiek (nieuw vanaf 2027 structureel)

Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 in 2026 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag is nu vanaf 2027 structureel opgenomen. Later dit jaar, in de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een deel in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort. Voor Albrandswaard een totaal structureel voordeel vanaf 2027 van € 1.054.000.

3. Hoeveelheidsverschillen op de maatstaven

Naast de mutaties in de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door actualisatie verdeelmaatstaven specifiek voor Albrandswaard.

4. Flankerend beleid energiearmoede

Het kabinet stelt in totaal incidenteel € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag wordt nu € 50 miljoen via het gemeentefonds beschikbaar gesteld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. In een latere circulaire worden we geïnformeerd over de incidentele middelen voor 2024. Voor Albrandswaard nu een compensatie van € 47.000 voor 2023.

5. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt nu € 40 miljoen via het gemeentefonds beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Voor Albrandswaard nu een compensatie van € 38.000 voor 2023.

6. Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp

De gereserveerde middelen binnen het Rijk op de Algemene Post (AP) worden gecompenseerd voor loon- en prijsontwikkeling. Het deel daarvan wat betrekking heeft op de bij Voorjaarsnota 2023 vrijgegeven middelen wordt nu toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Albrandswaard voor de jaren 2024 € 71.000 en 2025 € 42.000.

7. Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+

Per 2023 is een deel van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering. Op basis van de huidige normeringssystematiek telt dit budget in 2023 nog niet mee in de grondslag van het accres voor de jaren 2023 tot en met 2025. Daarom wordt nog één keer loon- en prijsbijstelling toegekend voor de periode 2023 tot en met 2025. Voor Albrandswaard drie jaar rond de € 50.000 per jaar.

8. Compensatieregeling voogdij 18+

Dit betreft de vorming van de compensatieregeling 'Onderbreking financieringssysteem voogdij en 18+'. Gelet op de hoogte van de goedgekeurde aanvragen en dat er twee jaren in één keer worden afgehandeld, is het bedrag (van € 30 miljoen uit 2022) verhoogd naar € 59,5 miljoen. Daarom wordt nu € 29,5 miljoen overgeboekt van de algemene uitkering naar de integratie-uitkering. Voor Albrandswaard een éénmalige uitname van € 26.000 over 2023.

9. Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)

Het kabinet stelt vanaf 2025 structureel € 110 miljoen beschikbaar samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo. Voor Albrandswaard afgerond € 70.000 per jaar vanaf 2025.

10. Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO en

11. Herinvoering eigen bijdrage WMO

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft (geraamde opbrengst € 95 miljoen vanaf 2025) en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd (geraamde opbrengst € 225 miljoen vanaf 2026). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo. Anders dan beoogd in het Coalitieakkoord verdwijnt het abonnementstarief niet alleen voor de huishoudelijke hulp, maar voor alle Wmo-voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. Hiervoor wordt een wetsvoorstel voorbereid. Het huidige wetsvoorstel voor invoering van de passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp, waarvan de inwerkingtreding per 2025 werd voorzien, wordt ingetrokken. Hoe een en ander budgettair zal gaan uitpakken voor Albrandswaard wordt nog nader uitgewerkt en in de begroting 2024 meegenomen.

12. Jeugdzorg 2024-2025 zie ook nr. 17.

Het Rijk en de VNG hebben 18 april 2023 een financieel principeakkoord bereikt over de Hervormingsagenda Jeugd. In deze circulaire wordt, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen extra beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt een deel vanuit de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ingezet voor de investeringen en uitvoeringskosten van de Hervormingsagenda. Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 91 miljoen en voor 2025 € 95 miljoen. Per saldo wordt hierdoor voor 2024 € 1.363 miljoen en voor 2025 € 859 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd.

Voor de jaren 2026 en verder blijven de middelen gereserveerd en zal toevoeging aan de algemene uitkering plaatsvinden na het (nieuwe) advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover. Verder wordt op basis van het principeakkoord de huidige besparingsreeks van € 374 miljoen voor 2023, € 463 voor 2024, € 570 voor 2025 bevroren op het niveau van € 374 miljoen (bedrag 2023).

Voor 2026 staat de besparing, zoals nog steeds voorzien, op € 961 miljoen en loopt op tot iets meer dan € 1 miljard voor 2027. Ook zijn afspraken gemaakt over de aanvullende besparing van € 100 miljoen voor 2024, waarbij de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen.

Voor Albrandswaard ontvangen we nu € 1.192.000 extra voor 2024 en € 744.000 voor 2025. Omdat we via een door de Provincie toegestane stelpost rekening hielden met extra middelen, ramen we deze stelposten voor 2024 en 2025 volledig af (zie nr. 17). Vanaf 2026 handhaven we de (bestaande) stelposten totdat het Rijk weer meer duidelijkheid geeft over de Hervormingsagenda op advies van de deskundigencommissie.

13. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches -naar SPUK zie nr.18.

Deze Decentralisatie-uitkering binnen het gemeentefonds is structureel vervallen voor € 127.000 en overgebracht naar een Specifieke uitkering (zgn. SPUK). Omdat deze inmiddels door Albrandswaard is aangevraagd en toegekend verloopt dit voor de begroting budgettair neutraal (zie ook nr. 18). Een en ander betekent wel dat deze inkomst verschuift naar de inhoudelijke raadsprogramma's van de begroting. Ook moet er rekening mee gehouden worden dat verantwoording van de uitgaven voortaan via de SiSa-regeling in de jaarrekening verloopt met extra administratieve lasten voor ons tot gevolg.

14. Leerlingenvervoer Oekraïne

Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne. Dit betreft een tegemoetkoming voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken. Er wordt een totaalbedrag van € 21,4 miljoen uitgekeerd. De verdeling vindt plaats op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne, met peildatum 23 januari 2023. Voor Albrandswaard ontvangen we éénmalig € 32.000. Dit bedrag zullen we nodig hebben om de forse stijging van het aantal Oekraïners, die bij ons via het leerlingenvervoer vervoerd worden, op te kunnen vangen.

15. Taal voor ontheemden uit Oekraïne

Gemeenten ontvangen in 2023 € 15 miljoen om het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassenen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Voor Albrandswaard ontvangen we éénmalig € 18.000. Het geven van taalonderwijs is voorlopig een blijvende activiteit. Mede gezien de verwachting dat het aantal ontheemden op termijn zal stijgen vinden wij het belangrijk de middelen hiervoor in te zetten. Bijramen geschiedt via de reguliere tussenrapportages.

16. Overige kleine mutaties

Het gaat hier om de volgende posten:

	2023	2024	2025	2026	2027
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	6	6	6	6	6
GDI voorzieningen 2022	-11				
Handhaving energielabel C kantoren	0	0	1	0	-1
Verdeling structurele middelen Wet goed Verhuurderschap	2	2	2	2	2
Loon- en prijsbijstelling 2023 participatie	6	7	8	0	0
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-9				
Voorschoolse educatie	2	1	1	1	1
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	2	2	2	2	2
Armoedebestrijding kinderen (DU)		2	2	2	2
Wet Goed Verhuurderschap	6				
Maatschappelijke begeleiding	12				
Einde lening Inburgeringsplicht (ELIP)	2				
Participatie (IU)	9	9	10	11	12
Totaal	27	29	32	24	24

Werkdrukverlaging jeugdbescherming

Gezien de acute situatie - met de hoge werkdruk en wachtlijsten - in de jeugdbescherming is er in overleg met de VNG besloten om voor het jaar 2023, eenmalig, € 10 miljoen aan het gemeentefonds te onttrekken ten behoeve van de daling van de werkdruk. De middelen worden overgeheveld naar de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid en daar toegevoegd aan het budget voor de subsidieregeling verlagen werkdruk gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Voor Albrandswaard in 2023 een éénmalig nadeel van € 9.000.

Overige informatie

Nieuwe financieringssysteem vanaf 2027

Het kabinet heeft besloten om het gemeentefonds voor de volume-ontwikkeling op een andere manier te indexeren. Dit houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Hiervoor is in de Voorjaarsnota 2023 een budget gereserveerd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028. Dit is in deze meicirculaire echter nog niet verwerkt.

Op het VNG-congres van 13 en 14 juni jl. was heel veel aandacht voor een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief voor gemeenten. Naast diverse financieel inhoudelijke moties is ook een resolutie aangenomen (met 97,2% stemmen voor) waarin gemeenten de VNG vragen zich in te zetten richting het Rijk om taken en middelen weer in balans te krijgen. Om het huidige takenpakket van gemeenten en de ambities van het kabinet ongewijzigd te kunnen blijven uitvoeren, zal de VNG blijven bepleiten voor:

- Herstel van het accres vanaf 2026 en niet pas vanaf 2027.
- Definitief schrappen van de opschalingskorting.
- Toereikende en stabiele indexering van het gemeentefonds om loon-, prijs- en volume-ontwikkelingen op te kunnen vangen, inclusief de stijging van de zorgvraag.

Zie ook onderstaande VNG-link naar de resolutie en de overige stemmingen:

[7a-concept-resolutie-meerjarig-financieel-perspectief-versie-nav-bestuur-06062023.pdf \(vng.nl\)](#)
[Uitslagen stemmingen ALV 14 juni 2023 | VNG](#)

Energietoelage 2023 (procesmededeling)

Voor 2023 is besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 aan de mensen met een laag inkomen uit te keren om hen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Om huishoudens in 2022 nog beter te ondersteunen, heeft het kabinet gemeenten de mogelijkheid gegeven om € 500 miljoen hiervan al in 2022 uit te keren. De resterende € 900 miljoen zal niet, zoals oorspronkelijk voorgenomen, via de algemene uitkering worden verdeeld, maar via een decentralisatie-uitkering vanwege een gewijzigde verdeelsleutel waarbij bij Voorjaarsnota 2023 een bedrag van € 25 miljoen is overgeboekt naar de begroting van het ministerie van SZW als vangnet voor gemeenten waar het bedrag uit de verdeelsleutel voor 2023 achteraf ontoereikend blijkt. De verdeling van de resterende nog niet uitgekeerde € 875 miljoen wordt pas bekend gemaakt in de septembercirculaire 2023, en als de juridische grondslag dan inmiddels duidelijk is.

VERVOLG

De gevolgen uit deze raadsinformatiebrief voor 2023 worden in de komende tussenrapportage opgenomen evenals eventueel benodigde extra lasten vanwege de (taak)mutaties. De structurele effecten voor de (meerjaren)begroting 2024 inclusief eventuele extra benodigde lasten worden in de begroting 2024 integraal afgewogen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris a.i., de burgemeester,

Vincent Florijn

drs. Jolanda de Witte